

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii dla klasy 7 b oparte na treściach zawartych w podstawie programowej. Program nauczania historii „Wczoraj i dziś” autorstwa Tomasza Maćkowskiego wydawnictwa Nowa Era w roku szkolnym 2024/25 . Szkoła Podstawowa w Wierchosławicach. Marek Podraza

Wymagania na poszczególne oceny				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: EUROPA PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815) – wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim – podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze – zna daty: bitwy pod Waterloo (18 VI 1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (IX 1815) – prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę „stu dni” Napoleona (III–VI 1815) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, Charles’a Talleyranda, Klemensa von Metternicha – omawia przebieg „stu dni” Napoleona – przedstawia okoliczności powstania Świętego Przymierza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Roberta Stewarta Castlereagha, Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim oraz państwa Świętego Przymierza – przedstawia cele i działalność Świętego Przymierza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Napoleona i Francuzów w okresie jego powrotu do kraju – ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński – ocenia działalność Świętego Przymierza
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Wiedeń stał się miejscem obrad kongresu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg obrad kongresu wiedeńskiego – charakteryzuje głównych uczestników kongresu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia znaczenie regulaminu dyplomatycznego – wyjaśnia rolę kongresu wiedeńskiego w procesie likwidacji niewolnictwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę kongresu wiedeńskiego w dziejach Europy
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, rewolucja przemysłowa, maszyna parowa – zna datę udoskonalenia maszyny parowej (1763) – identyfikuje postać Jamesa Watta – wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: manufaktura, fabryka, urbanizacja, kapitał, kapitaliści, robotnicy, proletariát – identyfikuje postacie: Samuela Morse’a, George’a Stephensona – wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej – omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: skonstruowania silnika elektrycznego (1831), skonstruowania telegrafu (1837) – identyfikuje postać Michaela Faradaya – wskazuje na mapie państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: cywilizacja przemysłowa, metropolia – zna datę pierwszego telegraficznego połączenia kablowego między Ameryką i Europą (1866) – przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji – wyjaśnia znaczenie wynaleźienia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Thomasa Newcomena, Charlesa Wheatstone’a, Thomasa Davenporta – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – opisuje sposób działania maszyny parowej – ocenia gospodarcze i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w.

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ideologia, proletariat, ruch robotniczy, strajk, związek zawodowy – identyfikuje postać Adama Smitha 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: liberalizm, konserwatyzm, socjalizm – identyfikuje postacie: Edmunda Burke’a, Karola Marksa – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, komunizm, idee narodowe – identyfikuje postacie: Giuseppe Mazziniego, Henriego de Saint-Simona, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa – charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyizmu, socjalizmu i komunizmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę wydania <i>Manifestu komunistycznego</i> (1848) – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego – wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami – wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: czartyzm, falanster – zna daty: ruchu czartystów (1836–1848) – opisuje narodziny ruchu czartystów, ich postulaty oraz skutki działalności – ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Wiosna Ludów – zna datę Wiosny Ludów (1848–1849) – wskazuje na mapie państwa, w których wybuchła Wiosna Ludów; – wymienia przyczyny Wiosny Ludów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lipcowa, rewolucja lutowa, parlament frankfurcki – zna daty: rewolucji lipcowej we Francji (1830), wybuchu Wiosny Ludów we Francji (II 1848) – identyfikuje postacie: Mikołaja I, Ludwika Napoleona Bonapartego, Franciszka Józefa I – wskazuje na mapie państwa, które uzyskały niepodległość w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia przyczyny i przejawy walki z ładem wiedeńskim – przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: uzyskania niepodległości przez Grecję (1829), powstania w Belgii (1830), zwołania parlamentu frankfurckiego (V 1848), wybrania Ludwika Napoleona Bonapartego prezydentem Francji (XII 1848), stłumienia powstania węgierskiego (1849), wojny krymskiej (1853–1856) – identyfikuje postacie: Klemensa von Metternicha, Aleksandra II – wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815–1847 wybuchły rewolucje i powstania narodowe oraz państwa zaangażowane w wojnę krymską – omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji – wymienia przyczyny i skutki wojny krymskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekabryści, bankiety – zna daty: wybuchu antytureckiego powstania w Grecji (1821–1822), powstania dekabrystów (XII 1825), uznania niepodległości Belgii (1831), wybuchu Wiosny Ludów w Prusach, Austrii na Węgrzech i we Włoszech (III 1848), powstania robotniczego w Paryżu (VI 1848) – identyfikuje postacie: Karola X, Ludwika Filipa, Lajosa Kossutha, Józefa Bema, Karola Alberta – przedstawia cele, przebieg i skutki powstania dekabrystów – opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg i skutki walki Greków o niepodległość – ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla państw i narodów europejskich – omawia rolę parlamentu frankfurckiego w procesie jednoczenia Niemiec
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I				
ROZDZIAŁ II: ZIEMIE POLSKIE PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu uwłaszczenie – zna datę powstania Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa (1815) – wskazuje na mapie podział 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu ziemie zabrane – zna daty: reformy uwłaszczeniowej w Wielkim Księstwie Poznańskim (1823), zniesienia pańszczyzny w zaborze austriackim (1848) – charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego – opisuje ustrój Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu protektorat – zna daty: nadania wolności osobistej chłopom w zaborze pruskim (1807), powołania sejmiku prowincjonalnego w Wielkim Księstwie Poznańskim (1824) – identyfikuje postacie: Antoniego Radziwiłła, Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1817) – wyjaśnia, jaką rolę pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości – porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami – przedstawia warunki rozwoju polskiej kultury 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę wprowadzenia obowiązku szkolnego w zaborze pruskim (1825) – ocenia skutki reformy uwłaszczeniowej w zaborze pruskim – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków

ziem polskich po kongresie wiedeńskim	Krakowskiej – charakteryzuje rozwój gospodarczy zaboru pruskiego – opisuje sytuację gospodarczą w zaborze austriackim	– omawia proces uwłaszczenia chłopów w zaborze pruskim	i oświaty w zaborze pruskim i Galicji	w zaborze pruskim i austriackim
Uczeń: – zna datę nadania konstytucji Królestwu Polskiemu (1815) – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego – wskazuje na mapie zasięg Królestwa Polskiego – wymienia organy władzy określone w konstytucji Królestwa Polskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kaliszanie, konspiracja – zna daty: objęcia władzy przez Mikołaja I (1825), zawiązania Sprzysiężenia Podchorążych (1828) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, wielkiego księcia Konstantego, Mikołaja I, Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego, Stanisława Staszica, Waleriana Łukasińskiego – charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego – opisuje rozwój przemysłu w Królestwie Polskim – omawia rozwój kultury i edukacji w Królestwie Polskim – wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele	Uczeń: – zna daty: otwarcia uniwersytetu w Warszawie (1816), działalności Towarzystwa Filomatów (1817–1823), wprowadzenia cenzury w Królestwie Polskim (1819), założenia Banku Polskiego (1828) – identyfikuje postacie: Józefa Zajączka, Juliana Ursyna Niemcewicza, Adama Jerzego Czartoryskiego, Wincentego i Bonawentury Niemojowskich – wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim – przedstawia reformy gospodarcze Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego – przedstawia sytuację na wsi w Królestwie Polskim	Uczeń: – zna daty: powstania Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego (1825), wystąpienia kaliszian (1820) – identyfikuje postacie: Stanisława Kostki Potockiego, Tadeusza Czackiego, Tomasza Zana – wskazuje na mapie Kanał Augustowski – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty – charakteryzuje działalność kulturalno–oświatową Polaków na ziemiach zabranych – przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności – opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych	Uczeń: – wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego – ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego – omawia różnice pomiędzy opozycją legalną i nielegalną w Królestwie Polskim – ocenia stosunek władz carskich do opozycji legalnej i nielegalnej
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa – zna daty: wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830), bitwy pod Olszynką Grochowską (II 1831), wojny polsko–rosyjskiej (II–X 1831) – identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego, Józefa Chłopickiego – wymienia przyczyny powstania listopadowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dyktator, detronizacja – zna daty: detronizacji Mikołaja I i zerwania unii z Rosją (25 I 1831), bitwy pod Ostrołką (V 1831), bitwy o Warszawę (6–7 IX 1831) – identyfikuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Adama Jerzego Czartoryskiego – wskazuje na mapie miejsc najważniejszych bitew powstania listopadowego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania listopadowego miała detronizacja cara Mikołaja I – omawia przyczyny klęski powstania listopadowego	Uczeń: – zna daty: przejęcia dyktatury przez Józefa Chłopickiego (XII 1830), – identyfikuje postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater, Józefa Bema, Iwana Dybicza, Iwana Paskiewicza – wskazuje na mapie tereny poza Królestwem Polskim, na których toczyły się walki podczas powstania w latach 1830–1831 – opisuje przebieg nocy listopadowej – charakteryzuje poczynania władz powstańczych do wybuchu wojny polsko–rosyjskiej – opisuje przebieg wojny polsko–rosyjskiej	Uczeń: – zna daty: bitwy pod Stoczkiem (II 1831), bitew pod Wawrem i Dębem Wielkim (III 1831), bitew pod Iganiami i Boremlem (IV 1831) – identyfikuje postacie: Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Józefa Dwernickiego – przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim	Uczeń: – identyfikuje postacie: Michała Radziwiłła, Macieja Rybińskiego, Antoniego Giełguda – ocenia postawy wodzów powstania listopadowego – ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia
	Uczeń: – przedstawia oceny historyków dotyczące szans powstania listopadowego	Uczeń: – opisuje zamach na wielkiego księcia Konstantego – porównuje siły militarne Rosji i powstańców – wskazuje błędy dowódców powstania	Uczeń: – podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy powstanie listopadowe mogło zakończyć się sukcesem	Uczeń: – ocenia skutki zamachu na wielkiego księcia Konstantego
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: emigracja, Wielka Emigracja – identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego – wymienia przyczyny Wielkiej Emigracji – wskazuje na mapie główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: zsyłka, emisariusz – identyfikuje postacie: Zygmunta Krasieńskiego, Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego – wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji – wymienia formy działalności Polaków na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: katanga, amnestia – zna daty: powstania Towarzystwa Demokratycznego Polskiego (1832) i Hôtel Lambert (1833) – przedstawia stosunek władz i społeczeństw Europy do polskich emigrantów – charakteryzuje program Towarzystwa Demokratycznego Polskiego – przedstawia poglądy środowisk konserwatywnych z Hôtel Lambert 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Komitetu Narodowego Polskiego (1831), Gromad Ludu Polskiego (1835) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Wiktora Helmana – wskazuje na mapie trasy, które przemierzali polscy emigranci – przedstawia program Komitetu Narodowego Polskiego – omawia poglądy Gromad Ludu Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji – ocenia działalność Polaków na emigracji
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu rusefikacja – zna datę wybuchu powstania krakowskiego (21/21 II 1846) – wymienia represje wobec uczestników powstania listopadowego – wskazuje przykłady polityki rusefikacji w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego – wskazuje na mapie tereny objęte powstaniem krakowskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rabacja, kontrybucja – zna daty: wybuchu rabacji galicyjskiej (II 1846) – identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli – charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego – omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki rabacji galicyjskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: noc paskiewiczowska, Statut organiczny, – zna daty: wprowadzenia Statutu organicznego (1832), ogłoszenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1833), likwidacji Rzeczypospolitej Krakowskiej (XI 1846) – identyfikuje postacie: Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego – wskazuje na mapie tereny objęte rabacją galicyjską – wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło powstanie krakowskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Stowarzyszenia Ludu Polskiego (1835), wprowadzenia rosyjskiego kodeksu karnego w Królestwie Polskim (1847) – identyfikuje postacie: Edwarda Flottwella, Karola Libelta, Henryka Kamieńskiego – omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim – charakteryzuje działalność spiskową na ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w. – przedstawia przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków po upadku powstania listopadowego – ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Józefa Bema, Adama Mickiewicza – wyjaśnia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów na ziemiach polskich pod zaborem – wskazuje na mapie zabory, w których doszło do wystąpień w 1848 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania wielkopolskiego (IV–V 1848), uwłaszczenia chłopów w Galicji (1848) – identyfikuje postać Ludwika Mierosławskiego – opisuje przebieg Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim – omawia przebieg Wiosny Ludów w Galicji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: porozumienia w Jarosławcu (IV 1848), bitwy pod Miłosławiem (IV 1848), – identyfikuje postacie: Franza von Stadion, Wojciecha Chrzanowskiego, Józefa Wysockiego, Henryka Dembińskiego – charakteryzuje wkład Polaków w wydarzenia Wiosny Ludów w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu serwituty – zna datę powstania Komitetu Narodowego w Poznaniu (III 1848) – identyfikuje postacie: Józefa Lompy, Emanuela Smołki, Gustawa Gizewiusza, Krzysztofa Mrongowiusza – przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie dla polskiego ruchu niepodległościowego w Galicji miał wzrost świadomości narodowościowej wśród Rusinów – ocenia skutki Wiosny Ludów na ziemiach polskich – ocenia decyzję władz austriackich o uwłaszczeniu
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu racjonalizm – identyfikuje postać Joachima Lelewela – wyjaśnia, na czym polegał konflikt 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mesjanizm, salon artystyczny – charakteryzuje warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę opublikowania ballady <i>Romantyczność</i> Adama Mickiewicza – identyfikuje postać Andrzeja Towiańskiego, Artura Grottera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków

Słowackiego, Fryderyka Chopina – wymienia poglądy romantyków	romantyków z klasykami – przedstawia najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu	– wyjaśnia, czym był polski mesjanizm	– przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II				
ROZDZIAŁ III: EUROPA I ŚWIAT PO WIOŚNIE LUDÓW				
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna secesyjna, Północ, Południe – zna datę wojny secesyjnej (1861–1865) – identyfikuje postać Abrahama Lincolna – wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: secesja, Konfederacja, Unia, wojna totalna – zna datę wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863) – identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta – charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa – omawia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki wojny secesyjnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie – zna daty: wyboru Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), secesji Karoliny Południowej (1860), powstania Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861) – omawia przyczyny podziału Stanów Zjednoczonych na Północ i Południe – opisuje przebieg wojny secesyjnej – wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa	Uczeń: – zna daty: wprowadzenia zakazu przywozu niewolników do Stanów Zjednoczonych (1808), bitwy pod Gettysburgiem (VII 1863), kapitulacji wojsk Konfederacji (VI 1865), ataku na Fort Sumter (IV 1861) – wskazuje na mapie etapy rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – przedstawia przyczyny i skutki rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa	Uczeń: – ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych – ocenia skutki wojny secesyjnej
Uczeń: – zna daty: powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia powstania II Rzeszy Niemieckiej (18 i 1871) – identyfikuje postacie: Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka – wymienia etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wyprawa „tysiąca czerwonych koszul”, <i>risorgimento</i> – zna daty: wojny Prus z Austrią (1866), wojny francusko-pruskiej (1870–1871) – identyfikuje postacie: Camilla Cavoura, Wilhelma I, Napoleona III – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi – omawia etapy jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny francusko-pruskiej – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu komunardzi – zna daty: bitew pod Magentą i Solferino (1859), wojny Prus i Austrii z Danią (1864), pokoju we Frankfurcie nad Menem (1871), bitwy pod Sadową (1866), powstania Związku Północno-niemieckiego (1867), bitwy pod Sedanem (1870), Komuny Paryskiej (III–V 1871) – wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – omawia koncepcje zjednoczenia Włoch – opisuje przebieg procesu jednoczenia Włoch – wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch – przedstawia koncepcje zjednoczenia Niemiec – omawia skutki wojen Prus z Danią i Austrią dla procesu jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Komuny Paryskiej	Uczeń: – zna daty: powstania Niemieckiego Związku Celnego (1834), zawarcia sojuszu Piemontu z Francją (1858), wojny Piemontu z Austrią (1859), wybuchu powstania w Królestwie Obojga Sycylii (1860), objęcia tronu w Prusach przez Wilhelma I (1861), powstania Czerwonego Krzyża (1863), zajęcia Wenecji przez Królestwo Włoch (1866), powstania Austro-Węgier (1867), zajęcia Państwa Kościelnego przez Królestwo Włoskie (1870) – identyfikuje postacie: Wiktora Emanuela II, Jarosława Dąbrowskiego, Walerego Wróblewskiego – wskazuje okoliczności powstania Czerwonego Krzyża – wyjaśnia okoliczności powstania Austro-Węgier – przedstawia rolę Polaków w Komunie Paryskiej	Uczeń: – ocenia rolę Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec – ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka, Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia swoich państw – dostrzega najważniejsze podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: faktoria	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: powstanie sipajów,	Uczeń: – zna daty: wybuchu pierwszej wojny opiumowej	Uczeń: – ocenia politykę mocarstw

<p>kolonializm</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać królowej Wiktorii – wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej 	<p>handlowa, Kompania Wschodnioindyjska</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę otwarcia Japonii na świat (1854) – identyfikuje postać Cecila Johna Rhodesa – wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii – wymienia państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji – przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych 	<p>powstanie Mahdiego, wojny opiumowe, wojny burskie, powstanie bokserów</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w. – przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji – wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych – wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych 	<p>(1839), wybuchu powstania Mahdiego (1881)</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji – przedstawia stosunek państw azjatyckich do ekspansji europejskiej – charakteryzuje kolonialne imperium Wielkiej Brytanii 	<p>kolonialnych wobec podbitych ludów i państw</p>
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: system republikański, partia polityczna, monarchia parlamentarna, demokratyzacja – wyjaśnia, na czym polegał proces demokratyzacji – wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: socjaliści, socjaldemokracja, komuniści, chrześcijańska demokracja (chadecja), nacjonalizm, emancypantki, sufrażystki – identyfikuje postacie: Karola Marksa, Leona XIII – przedstawia założenia programowe socjalistów – charakteryzuje założenia programowe chrześcijańskiej demokracji – wyjaśnia, na czym polegał nowoczesny nacjonalizm – wymienia postulaty emancypantek i sufrażystek 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja proletariacka, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, anarchizm, terror indywidualny, szowinizm, syjonizm – zna daty: powstania I Międzynarodówki (1864), ogłoszenia encykliki <i>Rerum novarum</i> (1891) – przedstawia cele i metody działania anarchistów – omawia różnice między zwolennikami socjaldemokracji a komunistami – wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: solidaryzm społeczny, reformiści/rewizjoniści – zna datę ustanowienia 1 maja Świętem Pracy (1889) – przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych – przedstawia okoliczności kształtowania się syjonizmu i jego założenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje systemy ustrojowe w XIX–wiecznej Europie – ocenia następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego – ocenia metody stosowane przez anarchistów – ocenia poglądy emancypantek i sufrażystek oraz metody i skutki ich działalności
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu teoria ewolucji – identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej-Curie – wymienia odkrycia naukowe, które wpłynęły na rozwój nauk przyrodniczych i medycznych – wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu pasteryzacja – zna daty: ogłoszenia teorii ewolucji przez Karola Darwina (1859), przyznania Nagród Nobla dla Marii Skłodowskiej-Curie (1903 i 1911), pierwszego lotu samolotem (1903), wynalezienia telefonu (1876) – identyfikuje postacie: Ludwika Pasteura, Orville’a i Wilbura Wright, Thomasa Alwisa Edisona, Alexandra Grahama Bella – przedstawia założenia teorii ewolucji – omawia kierunki rozwoju medycyny i higieny – charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu promieniotwórczość – zna daty: odkrycia promieni X (1895), budowy Kanału Sueskiego (1859–1869), budowy Kanału Panamskiego (1904–1914), pierwszego lotu sterowcem (1900), opatentowania fonografu (1878), wynalezienia gramofonu (1887) – identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Pierre’a Curie, Wilhelma Roentgena, Guglielma Marconiego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała budowa wielkich kanałów morskich – wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wynalezienia szczepionki przeciwko wściekliznie (1885), odkrycia bakterii gruźlicy i cholery (1903) – identyfikuje postacie: Roberta Kocha, Karla Benza, Johna Dunlopa, Gottlieba Daimlera, Rudolfa Diesela, Ferdynanda Zeppelina, Josepha Swana – wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu – ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kultura masowa, pozytywizm, impresjonizm – przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: realizm, naturalizm, secesja – identyfikuje postacie: Auguste’a Comte’a, Charlesa Dickens, Juliusza Verne’a, Lwa Tołstoja, Auguste’a Renoira, Auguste’a i Louisa Lumière – charakteryzuje nowe kierunki w sztuce i architekturze – wyjaśnia, czym charakteryzowało się malarstwo impresjonistów – wymienia idee, które miały rozwijać wśród młodych pokoleń igrzyska olimpijskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu historyzm – zna daty: początków kina (1895), pierwszych nowożytnych igrzysk olimpijskich (1896) – identyfikuje postacie: Émile’a Zoli, Fiodora Dostojewskiego, Josepha Conrada, Edgara Degasa, Pierre’a de Coubertina – wyjaśnia, jakie cele społeczne przyświecały literaturze i sztuce przełomu wieków – przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę pierwszej wystawy impresjonistów (1874) – wyjaśnia znaczenie terminu symbolizm, ekspresjonizm, futuryzm – wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie kina dla rozwoju kultury masowej – ocenia zjawisko upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy malarstwa impresjonistycznego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jakich okolicznościach powstało określenie <i>impresjoniści</i> – określa tematykę dzieł impresjonistów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności, w jakich powstał Salon Odrzuconych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką rolę pełnił Salon w życiu kulturalnym Francji w XIX w.
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III				
ROZDZIAŁ IV: ZIEMIE POLSKIE PO WIOŚNIE LUDÓW				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: praca organiczna – zna datę manifestacji patriotycznych w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postacie: Karola Marcinkowskiego, Hipolita Cegielskiego – wymienia założenia pracy organicznej – określa przyczyny powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „czerwoni”, „białi”, autonomia, modernizacja – zna datę mianowania Aleksandra Wielopolskiego dyrektorem Komisji Wyznań i Oświecenia Publicznego (1861) – identyfikuje postacie: Dezyderygo Chłapowskiego, Aleksandra II, Jarostawa Dąbrowskiego, Aleksandra Wielopolskiego – wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej – wyjaśnia, na czym polegała autonomia galicyjska – przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bazar, odwilż (wiosna) posewastopolska – zna datę wprowadzenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postać Andrzeja Zamoyskiego – przedstawia proces polonizacji urzędów w Galicji – charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim – wyjaśnia, jaki cel stawiali sobie organizatorzy manifestacji patriotycznych – wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „czerwonymi” i „białymi” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „rewolucja moralna” – zna daty: powstania Bazaru (1841), założenia Towarzystwa Rolniczego (1858) – identyfikuje postacie: Leopolda Kronenberga, Agenora Gołuchowskiego – wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania – porównuje programy polityczne „czerwonych” i „białych” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec polityki zaborców – ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: branka, wojna partyzancka – zna daty: wybuchu powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kosynierzy, Tymczasowy Rząd Narodowy – zna daty: ogłoszenia manifestu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Centralny Narodowy – zna datę aresztowania Romualda Traugutta (IV 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: żuawi śmierci, państwo podziemne – zna daty: mianowania Aleksandra Wielopolskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek Aleksandra Wielopolskiego do konspiracji

(22 I 1863), aktu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim (III 1864) – identyfikuje postać Romualda Traugutta – wymienia przyczyny i okoliczności wybuchu powstania styczniowego – omawia rolę Romualda Traugutta w powstaniu styczniowym – wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego	Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I 1863), stracenia Romualda Traugutta (VIII 1864) – przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego – charakteryzuje przebieg walk powstańczych – omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim	1864 – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza Teodora Berga – wskazuje na mapie zasięg działań powstańczych, tereny objęte działaniami dużych grup powstańczych – omawia cele programowe Tymczasowego Rządu Narodowego – charakteryzuje politykę władz powstańczych – wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopów	naczelnikiem Rządu Cywilnego (1862), objęcia dyktatury przez Mariana Langiewicza (III 1863) – identyfikuje postacie Zygmunta Sierakowskiego, Józefa Hauke-Bosaka, Stanisława Brzóska – przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego w czasie powstania styczniowego	niepodległościowej – ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rusyfikacja, pozytywści – wymienia bezpośrednie represje wobec uczestników powstania styczniowego – przedstawia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: lojalizm, Kraj Przywiślański, „noc apuchtinowska” – identyfikuje postać Aleksandra Apuchtina – przedstawia politykę władz carskich wobec Królestwa Polskiego – charakteryzuje proces rusyfikacji w Królestwie Polskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kubitka, tajne komplety, trójlojalizm – zna datę powstania Szkoły Głównej Warszawskiej (1862) – identyfikuje postać Michaiła Murawjowa – omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem – charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Uniwersytet Latający, Towarzystwo Oświaty Narodowej, generał-gubernator – zna datę powstania zabajkalskiego (1866) – omawia rolę i postawy Polaków na zesłaniu	Uczeń: – ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych – ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu germanizacja – zna datę protestu dzieci we Wrześni (1901) – identyfikuje postacie: Ottona von Bismarcka, Michała Drzymały – charakteryzuje politykę germanizacji – przedstawia postawy Polaków wobec germanizacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: autonomia kulturkampf, strajk szkolny, rugi pruskie, – zna daty: rozpoczęcia rugów pruskich (1885), strajku szkolnego w Wielkopolsce (1906) – identyfikuje postać Marii Konopnickiej – wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu – opisuje przejawy polityki germanizacyjnej w gospodarce i oświacie – wymienia instytucje autonomiczne w Galicji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Komisja Kolonizacyjna, Hakata – zna daty: wprowadzenia języka niemieckiego jako jedynej języka państwowego w Wielkopolsce (1876), powstania Komisji Kolonizacyjnej (1886), – identyfikuje postacie: Mieczysława Ledóchowskiego, Józefa Szujskiego – przedstawia postawę polskiego Kościoła wobec kulturkampfu – omawia działalność instytucji prowadzących politykę germanizacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu stańczycy – zna daty: ogłoszenia tzw. noweli osadniczej (1904), wprowadzenia tzw. ustawy kagańcowej (1908) – identyfikuje postacie: Agenora Gołuchowskiego, Kazimierza Badeniego, Piotra Wawrzyniaka – przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Galicji odgrywali stańczycy	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec polityki germanizacyjnej władz pruskich – ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego – ocenia poglądy stańczyków na problem polskich powstań narodowych
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu emigracja zarobkowa – zna datę uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864) – identyfikuje postać Hipolita Cegielskiego – wyjaśnia przyczyny i wskazuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: burżuazja, inteligencja, ziemieństwo – zna datę zniesienia granicy celnej z Rosją (1851) – identyfikuje postać Ignacego Łukasiewicza – wymienia grupy społeczne, które	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe – zna datę zakończenia budowy kolei warszawsko-wiedeńskiej (1848) – identyfikuje postać Franciszka Stefczyka – przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu w Królestwie Polskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: haskala serwituty, famuły – zna datę pierwszego lotu samolotem na ziemiach polskich (1910) – porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami

<p>kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w.</p> <p>– wskazuje na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p>	<p>wykształcili się w społeczeństwie polskim w XIX w.</p> <p>– opisuje okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p> <p>– omawia rozwój przedsiębiorczości Polaków w zaborze pruskim i wymienia jej przykłady</p> <p>– charakteryzuje rozwój gospodarczy Galicji</p> <p>– omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w.</p>	<p>– przedstawia rozwój przemysłu i rolnictwa w zaborze pruskim</p> <p>– omawia rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego</p> <p>– omawia rozwój spółdzielczości w Galicji</p> <p>– charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki</p>		
<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: powstania Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego (1897), Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa</p> <p>– wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego</p> <p>– wymienia założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego, Polskiego Stronnictwa Ludowego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu solidaryzm narodowy</p> <p>– zna daty: powstania Wielkiego Proletariatu (1882), Polskiej Partii Socjaldemokratycznej Galicji i Śląska (1897)</p> <p>– identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego</p> <p>– przedstawia cele ruchu robotniczego</p> <p>– charakteryzuje program nurtu niepodległościowego w polskim ruchu socjalistycznym</p> <p>– omawia założenia programowe ruchu narodowego</p> <p>– charakteryzuje program ruchu ludowego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: endecja, internacjonalizm</p> <p>– identyfikuje postacie: Bolesława Limanowskiego, Róży Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Franciszka Stefczyka</p> <p>– omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich</p> <p>– charakteryzuje program nurtu rewolucyjnego w polskim ruchu socjalistycznym</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: program brukselski, program paryski</p> <p>– zna daty powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy (1900), Ligi Narodowej (1893), Stronnictwa Ludowego (1895)</p> <p>– identyfikuje postacie Stanisława Stojalowskiego, Marii i Bolesława Wystouchów</p> <p>– porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami</p> <p>– ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w.</p>
<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, krwawa niedziela</p> <p>– zna datę rewolucji 1905–1907</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego</p> <p>– omawia skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich</p> <p>– charakteryzuje orientację proaustriacką</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk powszechny, Organizacja Bojowa PPS, organizacja paramilitarna</p> <p>– zna daty krwawej niedzieli (22 I 1905), powstania Związku Walki Czynnej (1908)</p> <p>– identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Władysława Sikorskiego</p> <p>– wymienia przyczyny rewolucji 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim</p> <p>– przedstawia przebieg rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Duma Państwowa, Macierz Szkolna, strajk szkolny</p> <p>– zna daty: powstania łódzkiego (I–VI 1905), powstania Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych (1912)</p> <p>– wskazuje na mapie ośrodki wystąpień robotniczych w czasie rewolucji 1905–1907</p> <p>– omawia przebieg powstania łódzkiego</p> <p>– opisuje działalność polskich partii politycznych w czasie rewolucji 1905–1907</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: podziału na PPS–Frację Rewolucyjną i PPS–</p> <p>– Lewicę (1906), utworzenia Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” (1867)</p> <p>– identyfikuje postać Józefa Mireckiego</p> <p>– porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia stosunek polskich partii politycznych do rewolucji 1905–1907</p> <p>– ocenia postawy Polaków w przededniu nadciągającego konfliktu międzynarodowego</p>

i prorosyjską	– przedstawia działania Organizacji Bojowej PPS – wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami	– przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX w.		
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Organizacja Bojowa PPS – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wyjaśnia cele, dla których została powołana Organizacja Bojowa PPS	Uczeń: – zna datę powstania Organizacji Bojowej PPS (1904) – opisuje udział Organizacji Bojowej PPS w rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „akcje dynamitowe”, „krwawa środa” – identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Tomasza Arciszewskiego – przedstawia okoliczności pierwszego zbrojnego wystąpienia Organizacji Bojowej PPS	Uczeń: – zna daty: „krwawej środy” (1906), napadu na pociąg pod Bezdanami (1908) – identyfikuje postacie: Stefana Okrzei, Aleksandra Prystora – omawia na wybranych przykładach działalność Organizacji Bojowej PPS	Uczeń: – omawia strukturę organizacyjną Organizacji Bojowej PPS – ocenia skuteczność działań Organizacji Bojowej PPS
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska – identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Marię Konopnicką, Jana Matejkę – wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc – podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pokrzepieniu serc	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, pozytywizm warszawski – identyfikuje postacie: Juliusza i Wojciecha Kossaków, Artura Grottgera, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego – wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury – przedstawia hasła pozytywistów warszawskich – omawia realizację haseł pracy u podstaw – charakteryzuje kulturę Młodej Polski – wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: literatura postyczeniowa, skauting – zna daty: otwarcia Polskiej Akademii Umiejętności (1873), powołania Towarzystwa Oświaty Ludowej (1872), utworzenia Polskiej Macierzy Szkolnej (1906) – identyfikuje postacie: Aleksandra Świętochowskiego, Stanisława Przybyszewskiego, Jana Kasprówicza – wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury – wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: cyganeria, ogródki jordanowskie, neoromantyzm – identyfikuje postacie: Wojciecha Gersona, Artura Górskiego, Kazimierza Prószyńskiego, Henryka Jordana, Andrzeja Małkowskiego – wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego	Uczeń: – charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w. – ocenia skuteczność tworzenia literatury i malarstwa ku pokrzepieniu serc
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV				
ROZDZIAŁ V: I WOJNA ŚWIATOWA				
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: trójprzymierze / państwa centralne, trójporozumienie / ententa, aneksja – zna daty: zawarcia trójprzymierza (1882), powstania trójporozumienia (1907) – wskazuje na mapie państwa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfizm, kocioł bałkański – zna daty: wojny rosyjsko–japońskiej (1904–1905), I wojny bałkańskiej (1912), II wojny bałkańskiej (1913) – wskazuje na mapie państwa, które w wyniku wojen bałkańskich zdobyły największe tereny – omawia przyczyny narastania konfliktów	Uczeń: – zna daty: podpisania układu rosyjsko–francuskiego (1892), podpisania porozumienia francusko–brytyjskiego (1904), podpisania porozumienia rosyjsko–brytyjskiego (1907), bitwy pod Cuszimą (1905) – wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w. – opisuje okoliczności powstania trójprzymierza	Uczeń: – zna daty: wojny rosyjsko–tureckiej (1877–1878), kongresu berlińskiego (1878), aneksji Bośni i Hercegowiny przez Austro–Węgry (1908) – przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie – opisuje sytuację na Bałkanach w drugiej połowie XIX w.	Uczeń: – ocenia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie – ocenia wpływ konfliktów bałkańskich na zaostrzenie sytuacji międzynarodowej w Europie

należące do trójprzymierza i trójporozumienia, – wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia – wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń	między europejskimi mocarstwami – przedstawia przejawy rywalizacji mocarstw na morzach i oceanach – wyjaśnia, jak doszło do wybuchu wojny rosyjsko–japońskiej	i trójporozumienia – omawia przebieg wojny rosyjsko–japońskiej i jej skutki – przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich		
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Wojna, front – zna daty: I wojny światowej (1914–1918), podpisanie kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918) – wymienia cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna nieograniczona wojna podwodna, – zna daty: zamachu w Sarajewie (28 VI 1914), przyłączenia się Włoch do ententy (1915), ogłoszenia nieograniczonej wojny podwodnej (1917), podpisania traktatu brzeskiego (3 III 1918) – wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych – przedstawia okoliczności wybuchu Wielkiej Wojny – wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny miało wprowadzenie nowych rodzajów broni – wskazuje przyczyny klęski państw centralnych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu U–Boot – zna daty: wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro–Węgry (28 VII 1914), bitwy nad Marną (IX 1914), bitwy pod Verdun (1916), bitwy pod Ypres (1915), ataku Niemiec na Belgię i Francję (VII 1914), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Stary Zjednoczone (IV 1917), kapitulacji Austro–Węgier (XI 1918) – identyfikuje postacie: Franciszka Ferdynanda Habsburga, Karola I Habsburga, Wilhelma II, Paula von Hindenburga – przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy – przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych	Uczeń: – zna daty: przyłączenia się Japonii do ententy (1914), przyłączenia się Turcji do państw centralnych (1914), bitwy o Gallipoli (1915), przyłączenia się Bułgarii do państw centralnych (1915), zatopienia Lusitanii (1915), bitwy nad Sommą (1916), bitwy jutlandzkiej (1916), przyłączenia się Grecji do ententy (1917), buntu marynarzy w Kilonii (XI 1918) – wyjaśnia, jaki wpływ na losy wojny miała sytuacja wewnętrzna w Niemczech i Austro–Węgrzech – opisuje przebieg walk na froncie zachodnim – przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech	Uczeń: – ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej – omawia przebieg wojny na morzach i oceanach – ocenia skutki zastosowania przez Niemcy gazów bojowych
Uczeń: – wymienia zalety i wady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej	Uczeń: – wymienia zalety i wady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej	Uczeń: – wymienia przykłady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej – wyjaśnia okoliczności narodzin broni pancerniej	Uczeń: – przedstawia okoliczności powstania brytyjskich sił pancernych i określa ich wartość bojową	Uczeń: – ocenia użyteczność czołgów w prowadzeniu działań wojennych
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Legiony Polskie – zna datę sformowania Legionów Polskich (1914) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys przysięgowy, Polska Organizacja Wojskowa – zna daty: powstania Kompanii Kadrowej (1914), bitwy pod Gorlicami (1915), kryzysu przysięgowego (VII 1917), powstania Polskiej Organizacji Wojskowej (1914) – wskazuje na mapie rejon walk Legionów Polskich – omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy – wyjaśnia, jak zaborcy w czasie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Legion Puławski, Błękitna Armia – zna daty: bitwy pod Tannenbergiem (VIII 1914), bitwy pod Kostiuchnówką (1916), bitwy pod Rokitną (1915), bitwy pod Kaniowem (1918) – identyfikuje postać Józefa Hallera – wskazuje na mapie podział ziem polskich w 1915 r. – przedstawia genezę i organizację Legionów Polskich – wyjaśnia, jakie znaczenie dla sprawy niepodległości Polski miała działalność Polskiej Organizacji Wojskowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu wojna manewrowa – zna daty: wkroczenia Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego (6 VIII 1914), powstania Komitetu Narodowego Polskiego w Warszawie (1914), powstania Naczelnego Komitetu Narodowego (1914), powstania Legionu Puławskiego (1914) powstania Komitetu Narodowego Polskiego w Lozannie (1917) – opisuje przebieg działań wojennych na froncie wschodnim – przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji	Uczeń: – porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim – ocenia sposób traktowania ziem polskich przez zaborców w czasie I wojny światowej – ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków

	I wojny światowej traktowali ziemie Królestwa Polskiego			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lutowa, rewolucja październikowa – zna daty: wybuchu rewolucji lutowej (III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (XI 1917) – identyfikuje postać Włodzimierza Lenina – wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bolszewicy, Rada Komisarzy Ludowych, Armia Czerwona, łagry – zna daty: wojny domowej w Rosji (1919–1922), powstania ZSRS (XII 1922) – identyfikuje postać Mikołaja II – wskazuje na mapie miejsce wybuchu rewolucji lutowej oraz ośrodki, które zapoczątkowały rewolucje październikową – przedstawia okoliczności wybuchu rewolucji październikowej i omawia jej przebieg – charakteryzuje sytuację w Rosji po rewolucji październikowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dwuwładza, Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czecha, dyktatura proletariatu, tezy kwietniowe – zna daty obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy (15 III 1917), ogłoszenia tez kwietniowych przez Lenina (IV 1917) zamordowania rodziny carskiej (VII 1918) – identyfikuje postacie: Feliksa Dzierżyńskiego, Lwa Trockiego – omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej – określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: eserowcy, mienszewicy, kadeci – zna daty: powstania Rady Komisarzy Ludowych (XI 1917), ogłoszenia konstytucji (VII 1918) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kiereńskiego, Grigorija Rasputina – wymienia rosyjskie stronnictwa polityczne i przedstawia ich założenia programowe – omawia przebieg rewolucji lutowej – omawia losy rodziny carskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji – ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy) – zna daty: wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919) – identyfikuje postacie: Ignacego Jana Paderewskiego, Romana Dmowskiego – wymienia postanowienia Aktu 5 listopada – wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Rada Regencyjna – zna datę programu pokojowego prezydenta Wilsona (8 I 1918) – identyfikuje postacie: Thomasa Woodrowa Wilsona, Władysława Grabskiego – przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej – omawia sprawę polską w polityce państw ententy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ogłoszenia odezwy cara Mikołaja II (1916), powstania Rady Regencyjnej (1917), odezwy Rządu Tymczasowego i bolszewików (1917) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kakowskiego, Zdzisława Lubomirskiego, Józefa Ostrowskiego, Georges Clemenceau, Davida Lloyd George’a – omawia udział delegacji polskiej na konferencji wersalskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę ogłoszenia odezwy Mikołaja Romanowa do Polaków (VII 1914) – identyfikuje postacie Mikołaja Mikołajewicza, Karla Kuka, Hansa von Beselera – przedstawia zależności między sytuacją militarną państw centralnych i ententy podczas I wojny światowej a ich stosunkiem do sprawy polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia, jakie znaczenie dla Polaków miał Akt 5 listopada i program pokojowy prezydenta Wilsona
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V				
ROZDZIAŁ VI: ŚWIAT W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Czwórka, Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: demilitaryzacja, ład wersalski, czarny czwartek, New Deal 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plebiscyt, europeizacja, wolne miasto, mały traktat wersalski – zna daty: podpisania traktatów z Austrią (1919) i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów (1926), wstąpienia ZSRS do Ligi Narodów (1934) – omawia postanowienia pokojów podpisanych z 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego

<p>– zna daty: podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919), powstania Ligi Narodów (1920)</p> <p>– wskazuje na mapie państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim</p> <p>– wymienia postanowienia traktatu wersalskiego</p>	<p>– zna daty: obrad konferencji paryskiej (XI 1918–VI 1919), układu w Locarno (1925), czarnego czwartku (24 X 1929), wprowadzenia New Deal (1933)</p> <p>– identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta</p> <p>– wskazuje na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu Austro–Węgier, państwa bałtyckie</p> <p>– przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej</p> <p>– wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów</p> <p>– charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim</p>	<p>Węgrami (1920) oraz traktatu z Turcją (1920)</p> <p>– identyfikuje postać Kemala Mustafy</p> <p>– wskazuje na mapie zmiany terytorialne wynikające z traktatu wersalskiego</p> <p>– charakteryzuje układ sił w powojennej Europie</p> <p>– przedstawia zasady, na jakich opierał się ład wersalski</p> <p>– charakteryzuje działalność Ligi Narodów</p> <p>– wskazuje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego</p> <p>– omawia skutki wielkiego kryzysu gospodarczego</p>	<p>dawnymi sojusznikami Niemiec</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno</p>	<p>– ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie</p>
<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: faszyzm, marsz na Rzym, narodowy socjalizm (nazizm), antysemityzm, obóz koncentracyjny, führer</p> <p>– zna daty: marszu na Rzym (1922), przejścia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza (I 1933)</p> <p>– identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera</p> <p>– charakteryzuje ideologię faszystowską</p> <p>– charakteryzuje ideologię nazistowską</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „czarne koszule”, ustawy norymberskie, autorytaryzm, totalitaryzm</p> <p>– zna datę przyjęcia ustaw norymberskich (1935)</p> <p>– identyfikuje postać Josefa Goebbelsa</p> <p>– wskazuje na mapie Europy państwa demokratyczne, totalitarne i autorytarne</p> <p>– opisuje okoliczności przejścia władzy przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera</p> <p>– charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: paktów laterańskich, noc długich noży, noc kryształowa</p> <p>– zna daty: przejścia przez Benita Mussoliniego funkcji premiera (1922), funkcjonowania Republiki Weimarskiej (1919–1933), powstania paktów laterańskich (1929), przejścia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934), nocy kryształowej (1938)</p> <p>– przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: korporacja, system monopartyjny, pucz, indoktrynacja</p> <p>– zna daty: powstania Związków Włoskich Kombatantów (1919), puczu monachijskiego (1923), powstania Narodowej Partii Faszystowskiej (1921), podpalenia Reichstagu (II 1933)</p> <p>– identyfikuje postacie: Piusa XI, Alfreda Rosenberga</p> <p>– przedstawia sytuację Włoch po zakończeniu I wojny światowej</p> <p>– omawia przyczyny popularności faszystów we Włoszech i nazistów w Niemczech</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy autorytarne</p> <p>– ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r.</p> <p>– ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera na życie obywateli</p>
<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę zawarcia układu w Rapallo (1922)</p> <p>– wymienia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące armii niemieckiej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– przedstawia sposoby łamania przez Niemcy postanowień traktatu wersalskiego dotyczących wojska</p> <p>– opisuje współpracę niemiecko–radziecką w dziedzinie militarnej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Reichswehra</p> <p>– zna datę wypowiedzenia przez Niemcy klauzul militarnych traktatu wersalskiego (1935)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– omawia proces szkolenia żołnierzy na potrzeby przyszłej armii niemieckiej</p> <p>– przedstawia rozwój niemieckiej broni pancernej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia wojskową współpracę między Niemcami a ZSRS i jej wpływ na zagrożenie pokoju międzynarodowego</p>
<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: stalinizm, kult jednostki</p> <p>– zna daty: utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939)</p> <p>– identyfikuje postać Józefa Stalina</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Nowa Ekonomiczna Polityka, wielka czystka, NKWD, łagier</p> <p>– zna daty: ogłoszenia NEP (1921), układu w Rapallo (1922)</p> <p>– identyfikuje postacie: Lwa Trockiego, Władysława Mołotowa, Joachima Ribbentropa</p> <p>– opisuje metody stosowane przez Józefa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kołchoz, Gułag, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa</p> <p>– zna daty: kolektywizacji rolnictwa (1928), głodu na Ukrainie (1932–1933), wielkiej czystki (1936–1938), represji wobec Polaków w ZSRS (1937–1938)</p> <p>– wskazuje na mapie obszar głodu w latach 1932–1933</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: komunizm wojenny, sowchoz</p> <p>– wskazuje na mapie największe skupiska łagrów</p> <p>– przedstawia rozwój terytorialny Rosji Sowieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia politykę Stalina wobec przeciwników</p> <p>– ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRS przez Stalina</p> <p>– ocenia zbrodniczą politykę komunistów do 1939 r.</p>

realizowano kult jednostki – wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego	Stalina w celu umocnienia swoich wpływów – wymienia zbrodnie komunistyczne do 1939 r. – omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r.	– omawia reformy gospodarcze Józefa Stalina – omawia okoliczności przejścia władzy przez Józefa Stalina	– charakteryzuje politykę gospodarczą w Rosji Sowieckiej po zakończeniu I wojny światowej	
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mass media, propaganda – wymienia rodzaje mass mediów – przedstawia społeczne skutki I wojny światowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu indoktrynacja – zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918) – przedstawia rozwój środków komunikacji w okresie międzywojennym – wyjaśnia, dlaczego sztuka filmowa cieszyła się coraz większą popularnością – wymienia nowe nurty w architekturze i sztuce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, funkcjonalizm – zna datę pierwszej audycji radiowej (1906) – wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce – charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dadaizm, surrealizm, futuryzm – zna datę pierwszego wręczenia Oscarów (1929) – wyjaśnia i ocenia wpływ mass mediów na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: – ocenia wpływ mass mediów na rozwój propagandy w państwach totalitarnych – ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: aneksja, <i>Anschluss</i> , oś Berlin–Rzym–Tokio (państwa osi) – zna daty: <i>Anschlussu</i> Austrii (III 1938), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939) – identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch – wymienia cele, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce zagranicznej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>appeasement</i> , remilitaryzacja – zna daty: remilitaryzacji Nadrenii (1936), wojny domowej w Hiszpanii (1936–1939), ataku Japonii na Chiny (1937), konferencji w Monachium (29–30 IX 1938), zajęcia Zaolzia przez Polskę (X 1938), – identyfikuje postać Francisco Franco – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Hiszpanii – przedstawia przyczyny <i>Anschlussu</i> Austrii – wymienia postanowienia konferencji w Monachium – charakteryzuje kolejne etapy podboju Europy przez Adolfa Hitlera do sierpnia 1939 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu państwo marionetkowe – zna daty: przywrócenia powszechnej służby wojskowej w Niemczech (1935), zajęcia przez Niemcy Okręgu Kłajpedy (III 1939) – identyfikuje postać Neville’a Chamberlaina – przedstawia proces militaryzacji Niemiec – wymienia strony walczące ze sobą w hiszpańskiej wojnie domowej – omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej – przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej – charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w.	Uczeń: – zna daty: aneksji Mandżurii przez Japonię (1931), podboju Libii przez Włochy (1932), wojny włosko–abisyńskiej (1935–1936), zajęcia Albanii przez Włochy (1939), zbombardowania Guerniki (III 1939), proklamowania niepodległości Słowacji (III 1939) – identyfikuje postacie: Édouarda Daladiera, Józefa Tiso – wyjaśnia wpływ polityki <i>appeasementu</i> na politykę zagraniczną Niemiec – charakteryzuje włoską ekspansję terytorialną do 1939 r. – wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Japonii na Dalekim Wschodzie	Uczeń: – ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium – ocenia skutki polityki <i>appeasementu</i> dla Europy
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VI				
ROZDZIAŁ VII: POLSKA W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM				
Uczeń: – zna daty: przekazania władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Tymczasowy Naczelnik Państwa – zna datę: powołania rządu Jędrzeja Moraczewskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu unifikacja – zna daty: powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (7 XI 1918), powstania Naczelnej Rady Ludowej	Uczeń: – zna daty: powstania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego (19 X 1918), powstania Polskiej Komisji Likwidacyjnej Galicji i Śląska Cieszyńskiego (28 X 1918), przekazania władzy	Uczeń: – ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości

<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich – omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Piłsudskiego 	<p>(18 XI 1918)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – określa zasięg wpływów pierwszych ośrodków władzy – opisuje działania pierwszych rządów polskich po odzyskaniu niepodległości – omawia dążenia władz polskich do uzyskania przez Polskę uznania międzynarodowego 	<p>(14 XI 1918), wydania dekretu o powołaniu Tymczasowego Naczelnika Państwa (22 XI 1918), powołania rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919)</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację międzynarodową jesienią 1918 r. – wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę 	<p>cywilnej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (14 XI 1918), Tymczasowego Komitetu Rządzącego we Lwowie (24 XI 1918)</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia założenia programowe pierwszych ośrodków władzy 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „cud nad Wisłą” – zna daty: Bitwy Warszawskiej (15 VIII 1920), pokoju w Rydze (18 III 1921) – wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim – przedstawia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – wymienia postanowienia pokoju ryskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, Rada Obrony Państwa „bunt” Żeligowskiego – zna daty: bitwy nadniemeńskiej (22–28 IX 1920), „buntu” Żeligowskiego (9 X 1920) – identyfikuje postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, Lucjana Żeligowskiego, Wincentego Witosa, Michała Tuchaczewskiego – omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej – wskazuje na mapie miejsca bitew stoczonych z Rosjanami w 1920 r. – omawia przebieg Bitwy Warszawskiej i jej skutki – przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu linia Curzona – zna daty: układu z Symonem Petlurą (IV 1920), powołania Rady Obrony Państwa (VII 1920), włączenia Litwy Środkowej do Polski (III 1922) – identyfikuje postacie: Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego, Władysława Sikorskiego, Siemiona Budionnego – wskazuje na mapie tereny zajęte przez Armię Czerwoną do sierpnia 1920 r. – porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną – opisuje przebieg ofensywy bolszewickiej w 1920 r. – przedstawia przebieg i skutki kontrofensywy polskiej w 1920 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: utworzenia Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej (X/XI 1918), polskiej ofensywy wiosennej (1919), powstania Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski (VII 1920), przekazania Wilna przez bolszewików Litwinom (VII 1920), bitwy pod Zadwórzem (1920), bitwy pod Komarowem (31 VIII 1920) – identyfikuje postacie: Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r. – omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej w Galicji Wschodniej – ocenia postanowienia pokoju ryskiego
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wyjaśnia, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano „cudem nad Wisłą” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mobilizacja – zna datę opracowania planu Bitwy Warszawskiej (5/6 VIII 1920) – omawia plany strategiczne wojsk polskich przed Bitwą Warszawską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Tadeusza Rozwadowskiego – przedstawia postaci, które miały wpływ na wynik Bitwy Warszawskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie Maxime’a Weyganda, Józefa Hallera, Edgara Vincenta lorda d’Abernona – charakteryzuje spór o autorstwo zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – ocenia spór wokół autorstwa planu Bitwy Warszawskiej
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt – zna datę wybuchu powstania wielkopolskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (11 VII 1920), plebiscytu na Górnym Śląsku (20 III 1921), trzeciego powstania śląskiego (V–VII 1921) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przybycia Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania (26 XI 1918), pierwszego powstania śląskiego (VIII 1919), zaślubin Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu konwencja górnośląska – opisuje konflikt polsko-czechosłowacki i jego skutki – przedstawia proces kształtowania się zachodniej i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Polaków wobec sytuacji politycznej w Wielkopolsce w końcu 1918 r.

(27 XII 1918) – wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszary plebiscytowe – wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt zachodniej granicy państwa polskiego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla niepodległej Polski miał dostęp do morza	– identyfikuje postacie: Ignacego Jana Paderewskiego, Wojciecha Korfanteo – wskazuje na mapie obszar powstania wielkopolskiego – omawia przebieg i skutki powstania wielkopolskiego – omawia okoliczności plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku – przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich	z morzem (10 II 1920), podziału Śląska Cieszyńskiego (VII 1920), drugiego powstania śląskiego (VIII 1920) – identyfikuje postacie: Józefa Dowbora-Muśnickiego, Józefa Hallera – wskazuje na mapie zasięg powstań śląskich, Śląsk Cieszyński – przedstawia okoliczności zaślubin Polski z morzem	północnej granicy państwa polskiego	– ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu – ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Naczelnik Państwa, konstytucja marcowa – zna daty: uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921), wyboru Gabriela Narutowicza na prezydenta (XII 1922) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego – omawia postanowienia konstytucji marcowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: system parlamentarny, czynne i bierne prawo wyborcze, hiperinflacja, wojna celna – zna daty: pierwszych wyborów do sejmiku ustawodawczego (26 I 1919), zabójstwa prezydenta Gabriela Narutowicza (16 XII 1922) – identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Wojciecha Korfanteo, Ignacego Daszyńskiego, Władysława Grabskiego – charakteryzuje zadania, jakie stanęły przed władzami odradzającej się Polski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mała konstytucja, partyjniactwo – zna datę wprowadzenia podziału na województwa (1919), uchwalenia małej konstytucji (20 II 1919) – wymienia postanowienia małej konstytucji – omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza – przedstawia przejawy kryzysu rządów parlamentarnych – charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: sejm ustawodawczy, Zgromadzenie Narodowe, kontrasygnata – identyfikuje postacie: Romana Rybarskiego, Maurycego Zamoyskiego, Jana Baudouin de Courtenaya – przedstawia okoliczności pierwszych wyborów prezydenckich – charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej – wyjaśnia wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej	Uczeń: – ocenia pozycję ustrojową Naczelnika Państwa – ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: zamach majowy, sanacja, konstytucja kwietniowa – zna daty: początku zamachu majowego (12 V 1926), uchwalenia konstytucji kwietniowej (23 IV 1935) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego – opisuje skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego – charakteryzuje rządy sanacyjne – przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: piłsudczy, obóz sanacyjny, autorytaryzm, wybory brzeskie, proces brzeski – zna daty: dymisji rządu i prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (14 V 1926), wyborów brzeskich (XI 1930), procesu brzeskiego (1932) – identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Stanisława Wojciechowskiego, Macieja Rataja – omawia przyczyny zamachu majowego – charakteryzuje przebieg zamachu majowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dekret, nowela sierpniowa, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, „cuda nad urną” – zna daty: uchwalenia noweli sierpniowej (2 VIII 1926), wyboru Ignacego Mościckiego na prezydenta (1 VI 1926), śmierci Józefa Piłsudskiego (12 V 1935) – identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Edwarda Rydza-Śmigłego, Władysława Sikorskiego – przedstawia politykę sanacji wobec opozycji – omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: grupa pułkowników, grupa zamkowa, Obóz Zjednoczenia Narodowego – zna daty: powołania rządu „Chjeno-Piasta” (10 V 1926), powstania BBWR (1928), powstania Centrolewu (1929), Kongresu Obrony Prawa i Wolności (29 VI 1930), powstania OZN-u (1937) – identyfikuje postacie: Kazimierza Bartla, Adama Koca – porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej	Uczeń: – charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie – ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli – ocenia metody, jakimi władze sanacyjne walczyły z opozycją polityczną
Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska A i Polska B, Centralny Okręg	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu reforma walutowa – zna daty: reformy walutowej Władysława	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu reforma rolna – zna daty: ustawy o reformie rolnej (1920 i 1925), początku	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu magistrala węglowa – wskazuje na mapie przebieg magistrali węglowej – opisuje sposoby przezwyciężania trudności	Uczeń: – ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą

<p>Przemysłowy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar Polski A i Polski B, obszar COP-u, Gdynię – wymienia różnice między Polską A i Polską B – wyjaśnia, jaką rolę gospodarczą odgrywał Centralny Okręg Przemysłowy 	<p>Grabskiego (1924), rozpoczęcia budowy Gdyni (1921), rozpoczęcia budowy COP-u (1937)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Eugeniusza Kwiatkowskiego, Władysława Grabskiego – omawia reformy rządu Władysława Grabskiego – przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni i jego znaczenie dla polskiej gospodarki – przedstawia założenia 4-letniego planu gospodarczego Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego realizację 	<p>wielkiego kryzysu (1929)</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości – omawia założenia i realizację reformy rolnej – charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy w Polsce 	<p>gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działania podjęte w celu modernizacji gospodarki Polski w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>II Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie portu gdynińskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej – ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu analfabetyzm – omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, w jaki sposób władze odrodzonego państwa polskiego walczyły z analfabetyzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja narodowa, asymilacja państwowa, getto ławkowe – zna datę reformy Janusza Jędrzejewicza (1932) – identyfikuje postać Janusza Jędrzejewicza – przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, na czym polegać miała asymilacja narodowa i państwowa – omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>numerus clausus</i> – opisuje sytuację społeczną Polski w międzywojennej Polsce – charakteryzuje politykę władz II Rzeczypospolitej wobec Ukraińców – omawia stosunki polsko-żydowskie – wymienia przykłady wyższych uczelni funkcjonujących w II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przeprowadzenia spisów powszechnych w II Rzeczypospolitej (1921 i 1931), zbliżenia się Ruchu Narodowo-Radykalnego do Obozu Zjednoczenia Narodowego (1937) – charakteryzuje przykłady realizacji polityki asymilacyjnej w latach 30. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia położenie mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej – ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Enigma – identyfikuje postać Władysława Reymonta – przedstawia najważniejsze osiągnięcia kultury polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Nobla przez Władysława Reymonta (1924) – identyfikuje postacie: Stefana Żeromskiego, Zofię Nałkowską, Marię Dąbrowską, Witolda Gombrowicza, Juliana Tuwima, Stanisława Ignacego Witkiewicza – wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym – prezentuje osiągnięcia polskiej literatury w okresie dwudziestolecia międzywojennego – wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, ekspresjonizm, funkcjonalizm, lwowska szkoła matematyczna – identyfikuje postacie: Brunona Schulza, Eugeniusza Bodo, Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury – wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, twórców filmu i sztuki w Polsce międzywojennej – przedstawia rozwój kinematografii polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: awangarda, styl narodowy, katastrofizm, formizm, skamandryci, <i>art déco</i>, Awangarda Krakowska, – zna daty: powstania PKP (1926), powstania PLL LOT (1929) – identyfikuje postacie: Tadeusza Kotarbińskiego, Floriana Znanieckiego, Stefana Banacha, Hugona Steinhausa – wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia – przedstawia nurty w polskiej literaturze oraz grupy poetyckie, jakie rozwinęły się w okresie dwudziestolecia międzywojennego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje kierunki w sztuce i architekturze II Rzeczypospolitej – ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym

	matematycznych			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę układu polsko-francuskiego (II 1921) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wymienia sojusze, jakie zawarła Polska w dwudziestoleciu międzywojennym – wyjaśnia, które z nich miały stanowić gwarancję bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „korytarz”, polityka równowagi i „równych odległości” – zna daty: układu polsko-rumuńskiego (III 1921), traktatu polsko-radzieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934) – identyfikuje postać Józefa Becka – omawia stosunek państw sąsiednich do II Rzeczypospolitej – charakteryzuje stosunki polsko-radzieckie i polsko-niemieckie w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Międzymorze – zna daty: układu w Rapallo (1922), układu w Locarno (1925) – przedstawia koncepcję Józefa Piłsudskiego dotyczącą prowadzenia polityki zagranicznej i przykłady jej realizacji – omawia ideę Międzymorza – wyjaśnia przyczyny jej niepowodzenia – wskazuje zagrożenia, jakie stwarzały dla Polski układy z Rapallo i Locarno – opisuje polską politykę zagraniczną w latach 30. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu wojna prewencyjna – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały układy w Rapallo i Locarno – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały polsko-radziecki traktat o nieagresji i polsko-niemiecka deklaracja o niestosowaniu przemocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939), polsko-brytyjskiego sojuszu polityczno-wojskowego (25 VIII 1939) – wskazuje na mapie obszary, które na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow miały przypaść III Rzeszy i ZSRS – przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r. – wymienia postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: eksterytorialność – zna daty: zajęcia Zaolzia przez Polskę (2 X 1938), polsko-brytyjskich gwarancji pomocy w razie ataku Niemiec (IV 1939), wypowiedzenia przez Niemcy deklaracji o niestosowaniu przemocy z Polską (IV 1939) – identyfikuje postacie: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa, Józefa Becka – wskazuje na mapie Zaolzie, tzw. „korytarz” – omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich – wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop–Mołotow 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przedstawienia po raz pierwszy propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (X 1938), przedstawienia po raz ostatni propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (III 1939), przemówienia sejmowego Józefa Becka (5 V 1939) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, jakie cele przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r. – przedstawia okoliczności zawarcia paktu Ribbentrop–Mołotow 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny konfliktu polsko-czechosłowackiego o Zaolzie – charakteryzuje relacje polsko-brytyjskie i polsko-francuskie w przededniu II wojny światowej – wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia – ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec żądań niemieckich
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII				

I Formy bieżącego sprawdzania postępów ucznia

Forma		Zakres treści	Częstotliwość	Zasady
1. Prace pi- semne w kla- sie	Sprawdziany pi- semne (trwające 30 min lub dłużej)	• jeden dział lub połowa obszer- nego działu	minimum dwa w okresie	<ul style="list-style-type: none"> • zapowiadane przynajm- niej z tygodniowym wy- przedzeniem • adnotacja w dzienniku lekcyjnym • w miarę możliwości po- przedzone lekcją powtó- rzeniową, na której nau- czyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających
	Kartkówki (trwające do 20 min)	zagadnienia z ostatniego tematu lekcji lub z trzech ostatnich tema- tów	• minimum jedna w okresie	• zapowiedziane z tygo- dniowym wyprzedzeniem
2. Prace do- mowe	pisemne	• materiał nauczania z bieżącej lekcji lub przygotowanie mate- riału dotyczącego nowego tematu	Minimum jedna w okresie	• ocenie może podlegać wybiórczo kilka prac
	w innej formie	• prace badawcze, np.: prowadze- nie doświadczeń, wykonywanie modeli		

		• prace dodatkowe, np.: wykonywanie plakatów, planszy, pomocy dydaktycznych		
3. Odpowiedzi ustne		• dana partia materiału , trzy ostatnie lekcje z wyjątkiem podsumowania działu	minimum jedna w okresie	• bez zapowiedzi

II. Pozostałe ustalenia dotyczące sposobów bieżącego sprawdzania postępów ucznia

1. Sprawdziany pisemne

- Sprawdziany pisemne są obowiązkowe.
- Uczeń, który nie zgłosił się na sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych, musi przystąpić do niego w terminie ustalonym przez nauczyciela .
- Jeżeli nieobecność na sprawdzianie jest nieusprawiedliwiona, uczeń przystępuje do niego na pierwszej lekcji, na którą przyszedł.
- Każdy uczeń na własną prośbę ma prawo pisać sprawdzian poprawkowy do tygodnia czasu od momentu otrzymania oceny (formę oraz termin ustala z nauczycielem , sprawdzian poprawiamy tylko raz.). Obie oceny są wpisywane do dziennika, a pod uwagę jest brana ocena poprawkowa.

• Sposób oceniania sprawdzianów:

- 100% celujący
- 99–90% bardzo dobry
- 89–75% dobry
- 74–50% dostateczny
- 49–31% dopuszczający
- 30% niedostateczny

2. Kartkówki

Nieobecność ucznia na kartkówce nie zobowiązuje go do zaliczania danej partii materiału.

3. Odpowiedzi ustne

- Przy wystawieniu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną.
- Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do odpowiedzi ustnej bez usprawiedliwienia jeden raz w półroczu. W przypadkach losowych, na prośbę rodzica, może być nieprzygotowany po raz drugi. O powyższym fakcie uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela na początku lekcji.

III. Sprawdzenie i ocenianie sumujące postępy ucznia

Uczeń otrzymuje za swoje osiągnięcia w danym roku szkolnym oceny: śródroczną i roczną. Wystawia je nauczyciel na podstawie wagi ocen cząstkowych ze wszystkich form aktywności ucznia.

IV. Szczegółowy tryb odwołania się od oceny rocznej określa Statut Szkoły.